

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 18.

Trefchdeenā, 6. (18.) Mai.

1870.

Latweeschu Awises Ilyes ar saweem peelikumem mafsa par gaddu ar veefuhischanu 1 rubl. fudr. — Redakteera adreess: Pastor Safranowicz, Kuttringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Nahditajs: Duschadas finnas. Penghaver-Yambee. Franziska. Suklis us azizim. Kambara fullainis maj skunstneets. E kur meina! Stabslach. Dürstlees. Tam gohdigam fainneekam G. — A. R. mahjās. Wiejaunakabs finnas. Abilda. Raudas turgus. Lubbibas un pretschu turgus. Sluddinashanas.

Duschadas finnas.

No eekfsemmehm.

Kurj. gub. valdiščana irr no jauna us trihs gaddeem (1870—1873) apstiprinajusi par Kuldigas aprinka teesas preechdetaju Jeshlab Kalning.

Jelgawa. Isslawetais reisotajs zaur Afrikas paſauls dattu, Nohlsa k. isgahjuſchu nedelu arri Jelgawa preech tähdeem, kas bij ſanahufchi wimmi klauſitees, irr iſtahſtijis, ko labba redſejis un peediſhwojis pa Afrikas semmehm ſtaigadams, ihpaſchi gaischi iſtahſtijis Abifinijas karra noſikkamus lihds pat leisara Teodora gallam.

"Wald. wehſt." finno, ka Keiſarifka Augſtiba Leeliſtis Alekſanders, augsta krohna mantineeka jaunakais dehls 20. April 3¹/₄ pulſtendöſ pehz puſdeenaſ no ſchihs paſtales ſchihrees. Schis leeliſtis bij diſimmiſ 26. Mai 1869. Par behrehm laſſam ſchihs finnas. Lihlis fuſdraba brokat drehbēs gehrbts, gulleja ſahikā paſchā miſchanaſ iſtabā us galda, kas ar ſemtu bij apſegts; gohda ſymes us ſarkana ſamta kiſſeneem gulleja blaſkam; ſeeli lufturi ſtahwaja apkahrt, turklaht ſwehtu bilden un ewan- geliuma grahmata. Pilsmahzitaji dſeedaja behru dſeeſmu, jahrlis tappa aiftaifhēs un behrineeki dewahs zellā. Pa- preechchu dſeedataji, tad baſnizas fungi un tad ſahrks no krohna mantineeka adjutanteem neits. Pee Aniſtchlowa tiſta nodallijahs rindās un fehdahs rattōs. Pirmoſ brau- za augstaſ baſnizas kungs ar ſwehtu bildi un 3 appaſch- mahzitajeem, ohtroſ ar 6 ſirgeem tappa ſahrks wests, tre- ſchōſ un zetturtōſ bij neſſeji, peekloſ krohna mantineeka laulata drauga gohda freileenes ſeſtloſ kohpejas un emma; gwardu kaſaki bij gohda pawadditaji. Lihlis tappa Beh- ter Bahwila bañizā nowests un nolikts, un ohtra deenā to 22. April bij ta paglaabbaſhana, par wiſſu ſcho laiku tappa ſwannihts ar wiſſeem galwas pilſehlaſ baſnizu pulſteeneem. Lai nu tas ſchehlīgs debbes tehw̄s arri ſchim dahrgam, augſli mihiotam wezzaku pahrim behdu deenā ſlaht ſtahw, to no ſirds wiſſi pawaltneeki luhdahs.

— Muſhu kungs un Keiſars branž ſchinnis deenās us Wahzemmes Gms awoteem, pahri deenās gribboht

Berlinē palift un Pruhſchu lehnini apzeemoht un tad tahlahk dohtees.

Rihgas-Jelgawas dſelzetta waldiba iſfluddina, ka no pirma Mai iſdeenaſ 4 reiſ ſtarp abbahtm pilſehtham brauks ſchurp un turp:

Iſbrauſchana buhs:

no Jelgawas 7 (r.) — 11³/₄ — 4 — 8¹/₄ (waff.)
" Rihgas 8³/₄(r.) — 2 — 6 — 10¹/₄ (waff.)

Kurſemmes kredit beedriba ſawā ſchi gadda ſapulzē ſparkaffes ſeetās ſchohs liklumus ſpehla zehluſi: Deht tähm naudahm, kas us auglu augleem tohp nogulditoſ paleek ſennakee preechcrakſti ſpehla. Bet ar tähm nau- dahn, kas tik us augleem tohp nolikti buhs tā: Kas to tā nogulda, ka:

- 1) ar 2 deenu uſteiſch. grīb naud. iſnemt, dab. 3 proz.
- 2) ar 3 mehn. uſteiſch. " " " 4
- 3) ar 6 mehn. uſteiſch. " " " 4¹/₂ "
- 4) ar 12 mehn. uſteiſch. " " " 5 "

No Jelgawas mums ſiņna nahkuſi, ka A. Huhn k. Jelgawa, Dohbeles eelā Nr. 41 turr preech pahrdoh- ſchanaſ latwiſkus glohbus jeb lohdes, kas gaischi iſrahda lahda muhſu appala ſemmes lohde ar wiſſahm juhrahm un ſemmehm iſſkattahs. 2 glohbi no trihs pehdu augſtuma irr dabujami pa 10 rubl. gabbalā un 1 no 1 pehd. par 3 rubl., turpat warr arri jaunus apſelleht. Lihds ſchim tahdi glohbi gan preech wiſſahm zittahm tautahm bij fa- gahdati, bet Latweescheem tee wehl truhka un tomehr tee irr lohti derrigi, laj ziļveks ſemmes lohdes appalumu un wiņnas greechanehos warr gaischi ſaprast. Pa dallai gan to warr pee lankahrtehm rahdiht un mahzitees, bet iħſti ſkaidri tik pee taha ſeela kamola. Zerram tad, ka par ſcho ſiņnu prezgaſees tikklaſ ſkohlmieſteri ka pagasta waldineeki, kas arri ſcho gabbalu ſawahm ſkohlaht par labbu warrehs eegahdatees.

Rihga. Daugawas tilts nu irr eelits un Kaufman- nim Scheinesson k. us renti iſdohts. Laſſitaji gan grib- behs ſiņnaht, zil jel tahds tilts gan warr eeneſt. Ta rente, kas jamakſa irr 41,225 rubl. k. un rentetajs teſcham arri wehl gribbehs pee tam diſhwoht.

"Baltij. wehſt." laſſam, ka Rihgas Latw. beedriba ſawā pilnā ſapulzē preech ſchinas namma buhwes pa-

beigschau to krediti no 40 tuhft. irr va-augstinausis us 50 tuhft. rublu.

— Rihgas juhrasbranzeju skohla 26. un 27. Merz mahzkeem bijis ekjams. Par pirmahs klasses skihvereem tikkuschi 12, starp teen 2 no Tselgawas; ekamu par stuhrmanueem preefsch tahlahm brauffchanahn isturrejusch 16, prohti 5 no Rihgas, 1 no Wentsvilles, 2 no Leepajas, 2 no Pehrnawas, 1 no Arenburgas, 1 no Belas, 3 no Klaipedas un 1 nebgeris no Arikas (pirmais melnachdis, kas Rihga lizzees pahrbanditees).

— Rihga 25. April kahdi 200 struhdseneeki gribbejusch braukt ar domfuggi in Pehterburgu. Gar polizejas wihi klah tahlwejusch, laj laivā kahyjoh kahda ne laime nenoteek, tomebr lauschi pulks, kurā dandi pere dsehrusch biujchi, ta fahjis sturmeees, ka eokahyschunas laipas luhusches un kahdi 15 eegahjusches Daugava. Va laimi glahbeji biujchi tuhral klah, un wissus issweiijojusch, ta ka neweens nau gallu dabujis.

Pehterburga. Ewang. Lutteru generalkonfistorijas wizepresidente, Pehterburgas mahzitajs Julius Richter (fennahk Dohbeles mahzitajs) irr ar biskapa gohda wahrdi schehligi apdahwinahs.

— Pehterburga 27. April sleykawibas darbs notizzis. Prinjis Arenberg no Austrijas sommes irr atcais nakti nokauts fawā mahjofli. Daschi zilweti, kas pee grehka darba lekaks wainigi irr zaur posizeju tuhral fanemti. Pats muhsu Keisars Austrijas weetnekan grāfam Chotek fawu noscheloschanu preefschā zehlis, ka wina semmē taha blehdiba notikusi.

Odeffā no barona Ungein Sternberg tohp eerikchits leels vapihra fabrihiks. Laj tik Deews dohd dandi rakstitaju!

Siberija preefsch trim Lutteru kolonijahm pee Om uppes tohp eezelta jauna mahzitaja weeta. Keisars atwelejis us tam preefsch lohnes ikgaddus 600 rubl., turklaht 360 puhrweetas sommes un mallas,zik useet, preefsch mahzitaja muischus usbuweschanas 1198 rublus. Maskawas basnizas teesai, kureas usraudibai jauna weeta peckritihs, pašchai truhft taha, kas ſcho weetu war retu peenemt; tapebz tad Widsemmes basnizas teesa fawu aprinka kandidateem ſcho weetu pedahwa.

Katrihnburga pee Urals falneem kahdā fabrihki diwi alminai tohp slihpeti, no kurreem weens irr lohti leels, swerr 260 birkawas, ſcho almini irr ar 100 firgeom 18 werstes tahu atweddujchi. Kā dsird gribboht taifht preefsch Keisara pils bahdes wannas.

Eriwanes pilſchta (Kaukasijs) ne ſen kahdai ſewinai pedsimmuschi 4 dehlini un wissi ſpirgti un weſſeli.

Kijewes turumā semmē atrasta 4 affu dſillumā galwa un rumpa daskas no wezzi laiku leela mammut lohpa.

No ahrsemmehm. S.

Berline. Bismarks wehl arweenu nau ihſli weſſeli. No tāhs dſeltenas flimibas gan irre iſſeidehts, bet to-

mehr pehz dakteru pawehleschanas tam kahdu laizinu wehl darbi jayamett pee mallas.

Parijsē iſgahjuschi nedelu irr fakhruschi weenu jau nelli ar wahrdi Baurie, kas bij nodohmajis keisara Napoleonas dſhwibū aiftikt. Saaemtais irr dauds zittus nedarba beedrus uſdevis, ta fa nu jau labs pulzinsch fehd aif restehm. Usgahjuschi weſſelu fabrihki, fur bresmigas bumbas preefsch grehku darba leetas. Lohdes biujchus lohti dedſigas un nahwigas leetas eekſchā, kas wissas fahre pahrditees, kad bumba, ko warr labbi tahu ſweeft, fur nekut dabuhn peſtitees. Keisars gan preefsch ſew paſcha ne mas nebihstotees, dſirdedams no tahdahm nodohmabm, kas ſen jau tappuſchas peretas, bet par ſawa dehlinā dſhwibū gan ruhpejabs; ſchinnis deenās tam nau lahwis iſbraukt zeereht, laj kahds blehdis tehnu mekledams neukriht dehlm.

Englantes avisas wehl arweenu ſtipri ruhgſt pret Greeku kchnina waldſchann par to, ka tur tahi darbi warr notikt, ta ta ſlepławiba, par ko iſgahjuschi nummurā rakſtijahm. Redehs gan ta ſeeta wehl beigſees. Englantes juhras karra ſpehſam kas Biddusenmes juhā ta pawehle dohia, laj dohdahs zeffā us Greeku ſemini, runnahs tad ar ſcho walſti, lelohszgabbaſus pret ſommi iſſteepuſchi. Laj Deews dohd, ka nekahdam leſlakam nemeeram tāhs leetas labbad nebuhtu jazellahs.

Liverpulē (Guglante) 2 fuggu kapteines buhwe ſew masu laiwinu no 20 pehdahm, un gribb ar to braukt us Ameriku. Zerre, ka 50 deenās buhſchoht pahrlkuht par teelo Atlantiku juhru; laiwinā irr eeriketa krahſns, fur chdeenu wahriht, gullas weetina preefsch weena, jo ohtram buhs arweenu pee aiceem jaſlahw; pawiffam us laiwinas buhs tik 3 dſhwibas, abbi kapteines un Fundlandeſchu ſuns. Waj tahi uemelle paſchi fawu nahwi?!

— Englantes weetneeks Konstantinopole nupat effoht aſbrauzis us Atehni un, ta dsird, ar lohti ſworrigahm grahmatahm, tik jau Greeku ſlepławibas leetas.

Kohmā wehl arweenu wilzina galla ſpredumu deht pahwesta nemaldbas, bet pee mallas jau ne buht to nedohma likt.

Parijsē. Tautas balſoſchana nu irre biujſi. Us keisara peepraſſiſchanu irr atbildejusch: „Ja“ wairahk ka 7 millioni, un „ne“ kahdi $1\frac{1}{2}$ millioni. Prettineku lohti dauds biujſchi, ihyaschi Parijses pilſchta. Kad nu wehra leek Frantschu wezzo ſakkamo wahrdi, ka Parijsē irr Fransija, tad gan Napoleonas mas warr preegatees par ſawem ſaudihm. Dſird ka wezzais Garibaldis rakſtijis Frantschu ſaldateem grahmatu, kurā nſweddina, laj no ſrattoht keisara waldſchannu un mettotees pa brihwalſtei, ſchis buhſchoht paſlihgā nahlt.

— 26. April Parijsē aſbrauzis mas damfuggis, kas kahdam bagatam Englaudeſcham peederr; wiss fuggis irr no magoni kohla un dſelfs; kaut gan mas effoht, to mehr eekſchā tik jauki eeriketa un brauffchana tik drohſcha,

ka Paribhsneeki nebeidsoht gar to ispreezaters. Englandees-tis or winnu brauzohit zeereht, gribboht braukt us Egipti, zaur Suez kanali un tad us Indiju. Darr tu winnam fo!

— Franthchu semmē pirmo lakstigallu s̄ho pawaffaru d̄sirdejuschi 3. April, pee Rein uppes 10. April.

No Kalkuttas (Indijā) siuno, ka Andamanu fallas sahloht pamasitim lih̄t appatsch uhdens. Us schihm salahm irr dauds lohti jauku muishu, un kungeem sunams doewegan fo behdatees. Lih̄s schim gan lohti pa druzzini ei noht us dibbenu, il pa 8 gaddi pa zellai, bet kad jan eet leijā, kas tad to warr aprehkinah?

Nu-Yorkā resni wihei fabcedrojuschees un ezechluschi few ihpaschu klubbi, kas neswerte wissumas 11 pohdū ne-warr tapt usnemts. Klubbes wezzakais effohit wissutukais un swerohit gandrihs pilnu birkawu, dehlens effohit no 4 pohdū. Rahdu walkaru sahpuschi danzohit, skaidri bail vijis, ka wiss nams nefagahschahs.

S.

Penghawer-Yambee.

Wisseem gohđigeem awischu lassitajem, kas isgahju-schā nedelā to sunnamu pazzinu no apteka buhs opgahda-juschees nu bes johkeem iſteiſchu, ka us brihnischku wihsi affinis warr apturreht. Tai pazzinā buhseet atradduschi spobschu, mihsstu d̄selteni bruhnu willu. Ja nu affinis no kahdas waina tekk, tad ja-iſnemn pehz wahthes leeluma pluschiks no tahs willas un ja-iſpluzzina. Tad waina ar skaidru aukstu uhdeni ja-iſmasga un tahs wah-pusku mallas zik ſpehj jaſoleek kohpā, ka winnas laj kohpā ſadſhīt. Tur nu ta iſkeddinata willa ja-uſleek wirsu, ta ka wahthes ar to mehreni beesi applahta. Nu ja-aptinn skaidra nahtna luppata, un ar paweddeenu ja-apfeen. Warr buht ka luppata wehl farkanu plekki rahdihs, bet ar to arri affinis apstahsees un kad pehz kahdahm deenahm lupyatu nonem, atraddihs wahti ſadſijschu un pantu wos-felu. — Pee diſhakas wahthes, fo bes faschubſchanas ne-warr ſadſeedinahit jeb kad ta dikti dſilla jeb kauls ewoinohts, tur ſapat Penghawer-Yambee warr uſlikt, un affinis apturreht; bet tad jan pehz kahdahm pahri deenahm pee dakteria ja-eet, laj to uſliktu willu atkal nonemm, un ta dſeedina ka waijaga.

Schi leeta jan daschu gaddu irr pasifstama un katra apteekii dabujama, bet tee kam ta wiſwairahk waijadsiga, wehl mas fo no winnaas sun. Tapehz nu lubgtu katu amatneeku un katu namma tehwu, laj jo ahtrahk jo lab-bahk few regahdajahs ſho willu; 15 kap. pateesi nou leela leeta, un pahri gaddus ar tahdu pazzinu warr uſlikt. Neweenam prahrigam jaimneekam un neweenam uſrangam nebuhtu ja-eet us meijsku jeb us lauku, bes tahdas P. Y. pazzinas kabbatā. Kur ar ifkaptehm un zirreem tohp dſh-wahthes, ahtri nelaime warr notiſt, un zik labbi ja tad pee rohkas irr, fo waijaga.

Lassitaji, kas no katas leetas to grunli gribb pasifht, gan arri wehlees sunnaht: Kas tad tas P. Y. ibsti irr. Tam nu teiſchu, ka ta irr paparschu willa, un kad apteekii pehz paparschu willas prassih̄s, apteeka kungs gan arri it labbi faprottihs.

Kas meschā redſejis, ka papahdes aug, tas pee tahm jaunahm lappahm, kas no semmes isleen, buhs atraddis tahdu bruhnu willu, arri pee wezzahm lappahm un kah-teem ta wehl drufku redſama. Tahda paparschu willa irr P. Y., tomehr ne no muhsu mescheem, bet no tablahs Riht-Indijas. Tur tai ſiltā angligā semmē papahdes aug no wairahk ne ka wihra anguma un tahm tad irr arri willas papilnam, ta ka ihsa laika warr labbu teſu fabraukah. To aſſinu-apturretaſa ſpehku Indeſchi atraddiſchi un mannigeer Englandeeschi ſchihs derrigas sahles few un mums par labbu pahrmedduschi mahjās. Waj muhsu paparschu willai arri tahds pat ſpehks, tas wehl nau isprohwehts, un kamehr to ſwefhas semmes willu tik lehti warr dabbuht, tad gandrihs nau wehrt prohweht; jo tahdu pazzinu, fo par 15 kap. warr dabuht, neween ne par rubli no muhsu papahrdeem nefalaffihs.

H. C. R.

Franziſka.

Rahdu masā Wahzemmes ſahdschā us Reinuppes kraſta fehdeja rahdu walkarā nabaga jauns wehweris ſamās ſtelleſ un dohmaja un dohmaja par pagahjuscheem laikem, ihpaschu par ſaveem wezzakeem, kas jan ſen kappā gulleja. Dſillās dohmās eegrinmis, wiſch nebuht nemannijs ſmukku karreći ar 4 ſtaleem ſchlimmeſem pee durwihm peebrauzam. Bet kad durwiſ atwohrah, un jauns, ſkaitſ ſeewiſchkiſ eemahza, gehrbees garrā, ſilla lleite, un ar mihiſigu baſi jautaja: „Waj tu manni paſhſti Indriki?“ tad wiſch bija ta nobihjees, ka newarreja ne iſrunnah; jo winnam iſlilkahs, ka buhtu engels winnam paradijees; bet ſchis engels bija ar meesu un kauleem, prohti: winna mahſa Franziska. Zitkabit winni daschu ſarru kleypiti ne meſcha kohpā bij neſſuſchi. Daschu kohziti ar ohgahm brahlis ar mabsu us pilſehta pahrdeht bij neſſuſchi un ſawu maſſes gabbalinu kohpā chdiſchi, un katis gribbeja maſahk ehſt, laj ohtram wairahk atliktu. Bet, kad pehz tehwa nahtes ſeela nabadsiba zeblahs, tad Indrikkis dewahs us ſwefchumu, bet Franziska paſlikka weena patte mahjās pee ſlimmas mahtes, kuru winna ar ſawu rohku darbu uſtureja, ſtrahdaja deenās un naftes un ar apbrihnojamu pazeetibu mahtes wahjibū un wez-zumu neſſa un weeglinaja — lih̄s kamehr kahdā nafti mahte us winnu fazija: „Luhds Deewu ar manni, meiſ, ſchi naftke man buhs ta pehdiga uſ ſchihs paſaules, riht deenu es wairs nefagaidiſchu.“ Tad nu Franziska ſuhds Deewu, un apkampa ſawu miſdamū mahtu. „Laj Deews tewi ſwehti un tew atmaſſa“ . . . Schohs wahrdus teikdama mahte iſdſiſſa.

Kad mahle bij aprakta un Franziska tukschâ nammâ atpakkas nahza, tad winna lohti raudaja un waimanaja, pahrdohmajoht, ko nu laj eesahl. It kâ eekschlags vals winnai fazzija: „Eij us Hollanti,” un winnas azzis un firds pazehlahs un raudsjahs us debbes, un assaru straume mittejahs fillâs azzinâs. Kad winna nu no fahdschas us fahdschu ejohht, fawam Deewam ustizzedama, Hollanté bij nockwuse, tad winna wehl eespehja few kleitnu no piektees. Zaur Nottedames pilfehta eelahm staigajoht, eekritta winnai prahktâ, eet kahdâ nammâ, fur seltiti trellini bij pee lohga. Tikklihs kâ winna tahm dahrzahm marmora akmina treppem pagahja gaxram us fehtas pussi, te eraudsija pawezzigu, laipnigu gaspaschu no augustas fahrtas, wistas, pahwus un zahkus barrojam. „Ko tu mekle, mans behrns?” gaspascha waizaja. Franziska sanchemahs duhschu un istabstija wissu fanu gaitu, gallu no galla. „Es arri esmu nabaga zahlihs, kas juhfu barribas gaida,” tâ beidsoht Franziska luhdsja, laj to nemmoht deenestâ. Gaspaschais patikla meitenes pasemmba un prahktiga walloda, winnai eeschehlojahs meitenes assaru flapjas azzis, tadehk ta teiza: „Paleez meerâ, mans behrns, Deews tewim tawas nelaikes mahles fwehtiby nepaliks parradâ. Es tew dohdschu deenestu, un par tew gahdaschu, ja tik kreetni usweddisees.” Schi gaspascha bij baggata kohpmanna atraitne. Pee schis gaspaschais Franziska bij paprecksh par falponi, un kad isradijahs par labbu un ustizzamu, tad winnu pazehla par istabas jumprawn. Mamma mahle turreja mihi, kâ sawu behrnu. Pawaffarâ, kad rohse seudeja, atbrauna gaspaschais kahds jauns raddineks no Englantes fehst. Igaddu winsch tas laikâ mehdja schè atbraukt. Platti schis jaunskungs azzis atwehra, kad eraudsija Franziska eeksch pilna jaunibas un beswainibas skaituma sedam. Winsch tantei fazzija: „Juhfu kambarjumprawa irr lohti skaita meita, skahde ka winna nau wairahk, kâ tikkai jumprawa.” Tante atteiza: „Winna irr nabaga fehrdeente no Wahzemmes, winna nau ween skaita, bet arri prahktiga un ne ween prahktiga, bet arri ustizzama un deewabihjiga; winna mannim mihi paliskufe, kâ paschu behrns.” Jaunam fungam tas flanneja patikhami. Ohtrâ deenâ winsch ar sawu tanti zeeraja par dahrsu, un schi to waizaja, kâ winnam patikhkoht tas rohdschu kruhms. Schis atbildeja: „Ja, winna irr gan lohti skaita.” Tante atteiza: „Ko tu, sehn, muldi? Es jau waizaju pehz rohdschu kruhma.” Jaunskungs cesauzahs: „Ta rohse irr skaita... Tu gan laikam gribbeji teikt,” fmejhahs gaspascha, „ka Franziska irr skaita; esmu gan mannijsje, ka meitene tew patikh.”

Mahfas dehls neleedsahs, ka labprahrt wehletohs to prezzeht. Tante teiza: „Paleezi wehl trihs nedelas te, un kad tew prahkt nefchaubisees, tad no mannas pusses neko prektim nerumaschu, ta meitscha irr labba wihra wehrt!” Pehz trim nedefahm jaunajs fazzija: „Manna mihestiba

us Franzisku nau mittejujees, bet augusi leelumâ, un es juhnu, fa bes tahs meitenes newarru dñishwoht.” Nu pehz Franziskas prezzeja, bet nespohja tik drihs winnu pahrunnah un winnas pasemmigu firdi uswarreht. — Wehl gaddu Franziska palikla pee fawas wezzas mases mahles, tai nammâ ar teem seltiteem lohga trellineem. Tomehr ne jumprawas fahrtâ, bet kâ draudse un raddineze tur mitta, Frantschu un Englaedeschu wallodu un klawerees spehleschanu un wehl daids zittu ko mahzidamahs, kas bagata wihra gaspaschais friht finnaht. Pehz gadda laika bruhtgans atkal atbraza, un pehz diwi nedelahn jaunais pahris kluia falaulahs. Bet eekam jauna gaspascha ar sawu laulatu draugu zeffâ dewahs us jauno mahjas weetu, winna luhdsja, laj tai wehloht wehl reis sawâ dsintenê sawu brahli apmekleht. Ta tad winna to deen pee sawa brahla, ta nabaga wehwera, nobrauna, un kad schis us winnas jautoschanu atbildu nedabuja, tad winna fazzija: „Es esmu Franziska, tawa mahsa!” Winnam no balehm schautume iskritta no rohzhahm, bet winna mahsa to mihi aplampa. Eesahkumâ wehwera newarreja wis it no wissas firds preezatees; jo winna mahsa bij tik gresnia paliskufe, un winsch arridsan it kâ kaunetees kaunejahs no ta fwejha funga, winnas laulata drauga, kas tur klahf stahweja un usluhkoja, kâ nabadsiba un bagatiba skuhpsahs un par „tu” fauzahs, — tomehr kad manija, ka Franziska gan bij sawu dñishwes fahrtu, bet ne sawu firdi pahrmaintijuse, tad ir winna baileiga firds eedrohzhinojahs, sawai mahsai mihsigt tuwotees.

Pehz kahdahm deenahm, kad wissi raddi un paschstami bij apmekleti, aisseisoja jaunais pahris us Englanti, kure winni taggad wehl dñishwo, ja nau mirruschi. Franziskas laulahs draugs mantoja wehl leelu mantu no fawem raddeem, un ne-aismisca arridsan fawas gaspaschais nabaga raddus.

No schi stabsta irr ta wispatihkama mahjiba ta: ka pats Deews tur klahf bisis, fur ta mahte mirdoma sawu meitiku fwehtijuse, un Winsch baggato atraitni Hollanté un jauno Englaedeeti no Brittijas us to bij isredsejis, nabaga atraitnes fwehtiby pee winnas behrnu ispildiht.

„Tew zesch irr wissur sunams,
Tew netruhlest padohminsch
Tu prohti, kas neminnams
Pee tew ween gaischuminsch,
Kas tawus darbus kawehs
No wisseem zilwekeem?
Ko dorri, tas pastahwehs,
Par labb' teem tawejeem!”

Bet wehl weenu jautaschanu fawem jaunem lassita jeem zelschu prezschâ: „Waj juhs isturrates pret sawu tehuu jeb mahti ta ka — ja jums schodeen winnus nahwe noschirktu — tee juhs warretu fwehticht no wissas pilnas firds, un Deews tahdu fwehtischahu pehz fawas apsohlischanas warretu pee jums ispildiht?” Ja juhs labbu firdsapsinna schinni leetâ turrat, tad labbi jums —

peeminnat scho stahstiuu, nabaga Franzisku! — bet ja juhs nespeltu pee schihs jautaschanas man teesham azzis skattitees, tadehl ka juhsu pascha sirds juhs apsuhs, tad labbojatees. Sinneet kuxram bauslim Deews apsohliishanu peelizzis, prohti: zettortaja m bauslim!!

Chr. Sch—g.

Tuffis us azzihm.

Kam? Kur? Kapehz? Schihdam. Kappä. To tuhdal stahstischu. Chrmiga leeta irr gan, bet taisniba. Staigaju reis pa Schihdu kappeem. Redseju gandrihs pee katra kappa preepraustu dehlsiti. Pee katra dehlsicha karrajahs sawa mantina. Pee zitta dehlsicha karrajahs wezza schkehrile, pee zitta wezz pohdinsch. pee zitta wezz trekters, pee zitta wezz tuppele. Pa kappeem staigoja lahds Schihdinsch. Winna firma bahrsda rahdiya, ka tas nebij aiss-walkar peedimmis. Es tam prassiju kapehz pee teem dehlscheem tahdas mantinas pakahrtas. Tas atbildeja: Katra tahda leetina rahda, lahds amatneeks tas angshä bijis, kas tur dufs appalshä. Schkehriles pee dehlsicha rahda skrohderi, pinseli mahlderi, pohdinsch pohdineku, tuppele kurneeku, schirmis zeppurneeku, rags flakteri, skahredina klempneri, obleks kaufmanni un ta jo probjam. Schihdu bars istrauzija muhsu farunnu. Neffa lihki us kappeem. Kapp'ratschi fahla kappu rokt. Schihdi taifija turpat sahru. Katrs sawu naglu eesitta sahru. Ihretas raudatajas kleedsa taks gaudi waimanas bardinadamas aukstas krokodila affaras. Storp trim dehleem lihki kappä noguldija. Tam rohla eespeeda masu urkiti, ar ko aiss-baddhi nelabbus gorrus, un us azzihm uslikka tam mahlu pohta suffi.

Prassiju minnetam firmbahrsdim, kapehz fuksi mirronam leek us azzihm. Tas atbildeja: „Oij! par to fuksi us azzihm ir leelas leetas un nosihmeschanas. Zumä, ka gohdigam zilwelam es to pastahstischu: Wezzu wezzös laikos dñshwoja lahds leels Juhsu lehnisch, wahrdä Triz. Gudrs tas bij ka brihnumis eeksch paseauls, bet sawu gudribu tas gribbeja wehl isplattiht appalsh un wirs paseaul. Winna padohma deweis jeb ministeris arri nebij mulkis. Tas lahdu reis pa schabbahm sawu lehninu ee-wedda nahwes walstibä pa pakkal durwihm, ta ka nahwe to nemanna. Trizzis nesina, kur winisch bij eegahjis. Wissi mirroni tam nahja preekschä un pasemmigi to sveizinaja fazidami: Eissat sveizinahs leelais lehnisch; gudrais Trizzis! Bet Trizzim bahrsda sazehlahs stahwu drebbedama, tad winisch redseja, ka schee laudis pee pakannishchanahs galwu nemetta us preekschu, bet to metta atpakkal. Trizzis brehza us sawu ministeri: Kamp teem aiss plezzeem, tee nolaushs few sprandu, waj akriftihs angshuvehdu. Bet tee loutini tam atbildeja: Nebaidees wis leelais lehnisch, mehs mirroni nekur ne-aisskriftism, bet nahzi muhsu nahwes lambards, mehs tew rahdisim

wissu nahwes bagatibu un muhsu skunstigus darbus. Lehnisch teem paflausja, un tad tas wissu nahwes walstibä bij apskattijis, tad tas bij palizzis 101 reis gudrahks ne ka preeksch. Lehnisch, Trizzis tas leelais no mirronu walstibas nahldams ahrä fazzija: Dohdat man weenii shimi lihds, ka esmu bijis juhsu walstibä, laj manni pawalstineku gudrineeki to warretu tizzeht. Nahwes preekschnamma mitta sirgu andemannis Mikus, kas pa-fauld dauds bij preeksch. Mirronu felreteers ifrahwa tam weenu azzu un eedewa to lehninam par shimi, ka tas bijis nahwes walstibä. Lehnisch pa tahn paschahm pakkal durwihm angshä usnahza un Mikka azzu eebahsa blaeschke eelsch spirtus, laj ta nefapuhtu.

Rahdä reise lehninam eekritis prahdä to minnetu azzu nofwehrt,zik ta buhru swagga. Tas us weena swaria kaufna uslikka to Mikka azzu un us obtra pretti uslikka lohti, mahrzau, pohdu, birkawu, bet nekahds swaria smaggums ne-atfwehra to azzu. Tad lehnisch uslikka wissu sawu mantibä us to obtru swaria kaufu, bet nekas ne-atfwehra to azzu. Beigas lehnisch likka tur uswest wissus sawus lohpus, sirgus, lameelus, wehrsches un chjelus, likka sawam farrafeykam tur uskahpt un faveem behrneem lihds ar paschu lehnineen, tapat arr pats uskahpa us fwarreem, bet nekas ne-atfwehra to azzu. Tas brihnumis bij lehninam par leelu, tadehl tas ataizinaja pee sevis rabbineri un tam prassiju ijsstahstischam un is-skaidroscham par to mirrona azzu, tas irr par tahn smaggumu. Rabbiners tam atbildeja: Beenigs Trizzi, augsta is lehnisch! Tik ilgi kamehr ta zilweka azzs irr wallö juhs to ar neko newarreest usfwehrt un kant juhs tai pretti uslikku paschu semmes lohdi, lihds ar fauli un wissahni swaigsnem; jo wasseja azz ar neko nau apmeeringajama, ko ta reds, to ta gribb. Reds ta solta, sudraha jeb warra gabbalu, tad gribb ta to eriht un eegrueht sawä makka. Reds ta smukku sirgu, tad ta fweesch to zilweku tuhdal tam muggurä. Reds ta smukkus fweeschus jeb linnus, tad gribb tohs tuhdal kraut sawä praktelé. Bet apsedsat to azzu, tad redsefet, ka ta neko wairs negribbehs un to tad warresat usfwehrt ar weenu pautu. To fazijis rabbiners panehmis kahda pohda suffi un uslizzis us to azzu un redsi tuhdal schwafsch! fwareti nokrittuschi us semmi un azzu usfwehruschi gaisä.

Schihds scho teiku pabeidsis fazija: Mehs tapelz arr saweem mirroneem usleekam fuksi us azzihm, laj tahn azzis tohs kappä nekahdinatu pehž paseauls mantahm un laj tee warretu meerigi duftet. Bet es tam atbildeju: „Ak juhs nelgas! Kappä juhs drohshi warret gulleht ar wassejahm azzihm, bet wirs semmes dñshwodami sedseet suffi us azzihm, ka grehka fahribäs nekrihtet.

Fr. Mekon.

Nambara fullainis maj skunstneeks.

Pateejgs weenums.

Kahds 20 gaddu weez jauneklis 1797. gaddā nahža uj Brühshu galwas pilsehtu Berlini; winna mahrds bija Krishjhahn Rauch un winna dīmītene Heidelberg, jo turpat winna tehws pee kahda fīrija par wezzako fullaini deeneja. Krishjhahns jau masohtnē rahdija leelu patikshau uj skunst, tapehz winna wezzaki to arri nodewa pee tahda skunstneesta, kas bildes un figurās no aknūnem un sohkeem tszehrt. „Walentins“, ta fauza to meisteri, bij labs un gohdigs wihs, winsch taisija bilschu rahmus no kohla un iſſtrahdaja akminu kruſtus pebz wezzas un prastas mohdes. Bet tas nepeetikka tam usmannigam jauneklim, jo winsch tanni pilli, kur tehws par fullaini deeneja, dauds ko labbaku redseja un fīri dīlli eekustnahs wehlejahs talds pat meisteris buht. Tapehz bes mitteſchanas winsch ſawus wezzakus luhds, laj atwehloht uj Raſſeles pilsehtu ect, un tur no kahda profesſeera pilnigu mahzibū dabuht. Bei ir ſchē winsch pee tam netikka, jo jounais meisteris winnu tik pee ta prastaka un rupjaka darba bruhkēja. Sawās brihwstundās winsch gar meiſteria preefſchrakſtu lappinahm dorbojahs, it ihpaſchi gae tahn gipſa leefahm. Kad 5 gaddi ta bija pagahjuſchi, tad papeſchi dahuja ſinnu, ta tehws effoht mirris un ſawejus nabadsibā atſkahjis. Krishjhahnam waijadſeja taggad no ſawa emiſleta darba ſchirtees un ſteigtees pee mahtes uj Heidelbergu, winnu meerinaht un aifſtahweht. Atraitnes weeniga zerriba bija taggad winnas wezzakais dehls, kusch Berline par Lehnina kambaro fullaini bija un laiku no laika no ſawas peknas pa daskai ſawejemidewa. Bet ir ſchis palihdſibas awots drihs pectruhla, jo Friedlikis bij papeſchi mirris. Pebz atſtahtas brahla manitbas bij nogahjis jaunakais brahlis uj Berlini. Tohti apbehdinahs winsch-gahja zaur tahn plattahm un ſkaiſtahm galwas pilſchta relahm, mas tahn ewehrodams, jo behdas winnu tohti ſchaundsa. — Swefchneeks buhdams winsch jautaja garrau eedamus pebz Lehnina pils, kur Lehnina kambar uſtrangu Riez fungu gribbeja usmelleht. Laikam eekſch ſcha jaunekla it ihpaſchi bij kas nomannams, jo wiſſi, futnē winsch uſrunnaja, ſehjahs tam ſlaht eekſch iſtas mihlestibas un raidsjahs brihuodamees tam pakla, it ihpaſchi ar laipnigu un mihligu prahni fanehma winnu gaſpaschas un freileenes, kurras winsch ſaſtappa; jo Deewaſ winnu ar ihpaſchi patikhamu waigu bij apdahwinajis.

Winna bruhnee matti bija pebz tahn laika mohdes fruhseti un puſchkoja winna gaſchhu peeri. Winna gaſchahs azzis rahdija, ta eekſch winna mahzibts gars mohjo, tur ſlaht tas ſmalki leelks deggungs un pilnigs ſohds pateefigu ſikkumu, ta arri pilmu wihsa fīri. Ap winna luhpahm ſiddingahs peemihliba un mihlestiba, kas winna ir tanni brihdi ne-atſtahja, kad dīlli behdās eegrimmis to zeffu uj Lehnina pilli ſtaigaja. Tik fo

winsch nahža par to ſurſteſta tilku, kur leela peeminnas bilde ſtahw, palikka winsch newiſchu, ta no angſtakas warraſ ſehdehts ſtahwoht to warren jaufu peeminnu apſtattidauees. Almina jahtneku uſluhlojohit winna azzis ſpigoļoja no ne-iſſakama preeka, un winna fīri ta wehleſhaua zehlaħs, ta warretu pats par tahdu bilschu meiſteri palift. Winsch kritta dīllās dohmās par tahn ſkunſtes ſwehtumu un dīllumu un it papeſchi ta zaur kahdu parahdijehau winnu wiſs gaſch ſappa prahā.

Bij gandrihs aismirſis kadehk uj Berlini bij nahzis, te papeſchi farra muſikis winnu no ſkunſtes ſapneem tranzeja. Bija pils wakte, kas ſpehledama gaxram gahja un ko winsch ar preeku apbrihnoja, jo tee ſalvali bija no Friedrikka ta leela ſaikeem, un wiſſi tahdi ſepni un ſirdigi no iſſkattas.

Krishjhahns preebeedrojahs tam zilweku pulkam, kas muſikim libds gahja, teekanis pee Lehnina pils nabža, kur winsch garram eedamam fullainam pebz kambar fullaina Riez funga jautaja. Riez bij weens leels ſtipris wihs ar labſtardigu, ta ar pateefigu gihmi. Zaur ſawu paſem-mibu un daschadeem darbeem winsch appalsch Lehnina Friedrikka Willuma ta ohtre pee ſchahda gohda deenefta bij tizzis, kur tam nu arridsan leelas cenahkſhanas bija; winsch no wiſſeem bija lehti zeenichts un miſlohts.

Krishjhahns atradda ſchelastibū Riez funga azzis, kas pats leels un ſtipris buhdams, arri tohs leelohs un ſti-probs zilwekus kohti miſleja. Miſligi winsch luhds Krishjhahni apſehſtees un preelebjā tam glahsi ar brangu Rheinwiſnu, ko Riez fungs pats arri tohti miſleja. Kad nu jounais zilweks bij ſewi ſtiprinajees, tad ſahla runnahi ka labbad bij nahzis un luhsahs Riez funga padohmu un aifſtahweschanu. Winsch arridsan neſlehpā, ta gribbetu par teizamu ſkunſteku tapt, un tapehz apahmees Berline palift un to manitbu, ko brahlis ſchim no wehlejis, uj tahdu mahzibū aifdoht.

(Uj ſtreckha wehl.)

E fur meita!

Kahdai teizamai mahtei bija jouna ſunkla meita, bet turklaht arei kohti ſlinka. Mahte ſlubbina ja laj iel addoht preefſch puhra zindus un ſekkes, kamehr wehl laiks effoht. Meita neſlikabs no tam ne dīrdoht. Kahdu reiſi atnahza lahds jauns ſehns luhpotees. Meita eekſrehjuſe pee mahtes teiza: Maht! dohdat iebus, nu tik es addiſchu, brihtgans jau atnahzis. Maht: Ne meiti, ſunni wairſ ne-wart nobarroht, kad wilks jau lohpēs. Nu irr pa wehlu.

Ak miſkas tautu meitinas, uſſauzu jums wiſſahm; Steidſeet addiht ſawus puhrinus pirms ne ta brihtgani naħluſchi, ta nau pa wehlu. Es arri wehl jauneklis ejmu un warreſhu kahdu nemt, kam buhs puhrs gattaws. Ak luhsu nekaweejet. Un ja gribbejt manni redseht, tad eisjet uj ſeemeli, tad gabbalnu uj rihtem, ſitteetees uj deenawiddu, tur uj kruſzella manni atraidiseet. A. G.

Stahstinsch.

Rahds kaiminsch satikka kahdā wiñuhssī sawu parahd-neeku, kas paſchu laiku wiñna glahssī dsehra. Dūſmu pilns pirmats winnam uſſauza: „Man Juhs ne-aismakſejet, bet wiñnu Juhs warret dſert!“

„Draugs“ atbildeja pehdigais. „Juhs gan redſeet, ka es wiñnu dſerru, bet ne wiſ, waj wiñnu arri aismakſaju.“

T. P.

Dſirkſteles.

Zilweiſ pee Deewa eet flibbodami, pee welna ſtreeſchus.

Teewiſchli mehdj wairahl puzzetees pret ſawahm ee-naidneezehm, ne ka draudſenem.

Dauds zilweiſ teek augſtā weetā, tāpat ka ſkurſtenſlau-zilaji, leen pa tumſcheem zaurumeeem un notaifahs melni.

Diwi labbi draugi lihdsigi pulkſteneem, kas katra ſtundā faſtohpahs, laj gan fatram ſawadi ſohli.

Telegrafam tikkai weena fahja un taſchu panahk to ſchiglako blehdi.

M. Neulandt.

Tam gohdigam ſaimneekam G. — A. K. mahjās.

Suhtu Jums dauds labbas deenās un to ſinuu, ka zerru, naſkoſchās nedelās pee Jums buht. Gribbu no Juhsu paſchu muttes dſirdeht un ar paſcha ozziym Juhsu dſihwi apluhkodams redſeht,zik taſ ſaiſnibas un zik mellu pee wiſſas taſ ſeſlawas, kas Jums pee laudihm ir. Sinnu gan, ka daschas no Juhsu leetahm un fuhdibahm ſtahw teefu iſſpreeſhanā, bet wehl atleek labba teefaa, par kurrahm paſchi ſawā ſtarpa warrefim fyreedumu taſiht. Waj Juhs arri to ſinneet, ka laudis fakka: Juhs dſihwojoht ka pehdigais pagans, baſnīzā Juhs 8 nedelās ne-eſſoht bijuſchi, pahtarus Juhs neturroht nei darba deenās nei ſwehtdeenā, tur klaht pehdigā laikā eſſoht ſahkuſchi brefmigi dſert, bandineeks Zehzis fakka, ka no-waddā Juhs ſaukajoht no rihta par brandwihna wahti un waſkarā par wahti brandwihna; cereibuschi eſſoht pawiſſam duls, reijotees ar faini, greeſhotees ka weesuls gaſ newainigeem, katu teefas deenu brauzoht pee fuhdieſhanas, 2 no teefneſcheem eſſoht kabjas ihſinas notezejeſchees. Juhsu tukscheem waſrdeem pehdas dſihdam, la-matees prohtoht ka weggu bahbina; mellu pilns eſſoht ka

funs bluffu; ehdeenu Juhs, turrigais ſaimneeks, doh-dohit ſaimei taſdu, ka karote kaunotees putrā lihſt, tas-pats pehnais putraiminsch wehl ſchogad flapſtotees grahpischa dibbenā; filkes, ko ſaimei dohdoht eſſoht tik mohdigas, taſdas iſputtejuſchās, ka ſohbeem reebjotees eekohſt u. d. z. Negribbu wiſ tizzeht, ka tas wiſ ſarretu taſ-niba buht, tapehz tad ſinuu, Jums buhs ittin pa prah-tam, ka to leetu ſmalki iſmekleſim. Sinnu arci, ka ſtarpa wezza gadda ſaimes Jums bija deerwgan palaiftuvi un pahrgalwigi. Juhs gan warrbuht wehl neſineet, ko pa-laidneeku puſchi, uſ pilfehtu braukdami, ar Juhsu ſre-geem darrija, brauza ar weſumeem, kur tik dſiſſee ſneega kuppeni, gribbedami Juhsu ſiſdinus par ſpihli noben-deht; tāpat arri toreis, kur riju ferroht, wiſſu paſkalu pametta tuſchu. Tapehz redſeim un dohmaju tā: Sam waina buhs, to uſtuppinaſim Zahnu waſkar pee wezzahs Dohbeles pils, blaſku kahdai darwas muzzai, laj tur tupp, ſamehr kahdi dſeedaſhanas ſwehtki nahks. Kur tad apdſeedahs labbas ſaimes un labbus ſaimneekus, laj tad apdſeed arri zittadus putninus. Dſihwojeet weſſeli un ſagaideet mihi ſawu draugu, wezzo

Wiſdegguni.

Wiſjaunatahs ſinnaſ.

No Pehterburgas 30. April muhſu Keiſara Majestete ar ſawu oħtru dehlu, leelfirstu Vladimir, uſ Gms weſſelibaſ awoteem aifreijojis. Berlinē wiſch uſ bahnuhſcha no paſcha Pruhſchu kehuina un wiſſeem Pruhſchu printſcheem tappa ſagaidihts.

Parijs 9. Mai (27. April) laudis no waldbas pret-tineekeem muſſinati ſahkuſchi ſabuntotees, eelasbruggi uſ-plehſt un to dumpja dſeefmu „marseljese“ dſeedadami tā ſauktas barrilkades (walnes) uſmeſt. Saldateem iſdewaħs iħſa laikā dumyineekus bei leelas aſſins iſleefhanas uſ-warreht. 12. Mai aikal ſahkuſchi ſabuntotees, bet wiſſur ſaldati wiſroħku paturreja. Keiſars ſaweeem ſalda-teem grahmatu laudis, kurrā teem rakta, ka ar wiſſeem lihds ſchim lohti eſſoht ar meeru un ſcheem no wiſſas ſiſd uſtizzoh.

Kurzemmes ſaukas mahjitajs Wilhelm Müller 28. April 35 gaddus wezs nomiſris.

Leepajā 26. April dſelzella jaunam bahnuhſim ar leelu gohdu gruntsakmimi likkuſchi. Pee ſchihſ eħlaſ ſtrahdajoht lihds 200 muhneeki, zimmermanni un darbi-neeki, tā ka zerre wehl preeſch ſchi ruddena to gattawu dabuht. Leepajneeki zerre ka jau naſkoſchā gaddā par Leepajas dſelzella warreſhoht braukt.

Miħgā ka awiſes finno, 15. Juni tapſchoht natur-reta Wiſjemuſ muſchneeku landaga.

Jelgawa. Schinnis deenās ar dīsīzessu labba teesa
Nogħnejek u Mophilewes guberniju ajsbrauza, tur u
dīshwi usmejsees.

R. S—Z.

M t b i l d a.

M. Kr. — **Q.** Paldeewa var io finnu, ka tps rakts "Wils im
vijohneels" ko minn A. G. vreckeb anishekk pefubliss ir ġau atrob-
duus E. F. S. raksts. Luhużu ġubs un arri ġimx laffitajus, laj to
man nenemni par launu, jo kaut gan ġau dasħu grahmatiaw fawwa muh-
ska esma laffissi. Tomexi nefekbju wiflu to prabta turrebi. Tavex lu-
du it ibqafchi wiflu rakstitejus, laj jek man tilk pafċhu farakku ta's leelas
pefuba u sargħas zittu wiħru datbus var sawiem pedawha.

Naudas tirgus,

	Niħġa tannu 2. Mai 1870,	uspräff.	fehl.
5% walits-aistħanesħanas bissietes ar wiñnej. I. aħseem.	153	151	
" " "	151	148	
5% walitsbankas-bissietes	" "	91	90
5% Wids, pfandbries, uffakkamas	" "	100	99 $\frac{3}{4}$
ne-uffakk.	" "	94 $\frac{1}{2}$	94
4 $\frac{1}{2}$ % Kurs, pfandbries, uffakkamas	" "	99 $\frac{1}{2}$	99
5% ne-uffakk.	" "	93	92 $\frac{3}{4}$
Ribgas-Dinab, dīsīzella aktijas u 125 rub.	" "	130	129 $\frac{1}{2}$
5% Niħġ-Dinab, " obligatijs u 125 rub.	" "	134	
5% Niħġ-Jelgaw, " " " 100 "	" "	110	109 $\frac{1}{4}$

G in d i n a f d o u a s.

No Jauz-Platones pagasta walidħanjas u
granti teem dohtem likkum īek zaur fha fin-
nams darrħihs, ka passu mainiħħanas, naudas
cenemħħanas u idobħħanas il-weenigħi tred-
deenās Bezz-Platones teefas-namna noti, um ta-
pebz kas zittas deenās nabs, var-welti stalgħas.

Bezz-Platone, tannu 21. April 1870. 2

(Mr. 94.) Bezzakais: D. Jichtenberg.
Skrīw.: A. Allen.

No Ibstiż-İmjaħħas pagasta walidħanjas u
granti teem dohtem likkum īek zaur fha flid-
dinħħanu finnams darrħihs, ka passu mainiħħanas,
naudas ismakkħanjas u idobħħanas, tas' ir-
iż-weenigħi pekkideenās Bezz-Platones teefas-
nomna noti, um tanħdekk kas zittas deenās nabs,
var-welti stalgħas. 2

Bezz-Platone, tannu 21. April 1870.

(Mr. 64.) Bezzakais: G. Kleinberg.
Skrīw.: A. Allen.

No Bezz-Platones pagasta walidħanjas u
granti teem dohtem likkum īek zaur fha flid-
dinħħanu finnams darrħihs, ka passu mainiħħanas,
naudas cenemħħanas u idobħħanas, tas' ir-
iż-weenigħi pekkideenās Bezz-Platones teefas-
nomna noti, um tanħdekk kas zittas deenās nabs,
var-welti stalgħas. 2

Bezz-Platone, tannu 21. April 1870.

(Mr. 57.) Bezzakais: S. Westland.
Skrīw.: A. Allen.

No Weħra-İmjaħħas (Bewert-Schweidho) pag-
sta walidħanjas u granti teem dohtem likkum īek
zaur fha finnams darrħihs, ka passu mainiħħanas,
naudas cenemħħanas u idobħħanas il-weenigħi tred-
deenās Bezz-Platones teefas-namna noti, um ta-
pebz kas zittas deenās nabs, var-welti stalgħas. 2

Bezz-Platone, tannu 21. April 1870.
(Mr. 46.) Bezzakais: J. Westland.
Skrīw.: A. Allen.**Gislabbata Belġiffu wahġu-
fmieħri**paħredohd muzzinās no dašħada leeluna, fa arri
fakstes 3**Dan. Minus**

Niħġa, weħver-ejal ppe finnus-warreem.

 Wifla soċċi mahħdere p-hixxw,
topal-lakku, labbu finni, ter-
pentin, libni, stehkej, pinsejjes no
dašħada leeluna leħi paħredohd Jelgawā, leelajā
ejal Nr. 3 2

Friedrich Küchner.

Kurumisħa warri willas un balsus fir-
nns dabuħt pirst. 1

Smalkas un rupjas kweeschu Elijs
paħredohd var-leħta titgu Jelgawā, fakkot u celu
fakkajha boħi, ppe ballo sakki

J. Jacobsohn.

Wiflem, darru finnalu, fa es faru Wahzu
u Latveeschu grahmatu-paħrdekkon u d-seeff-
mu, skħolas u spreddlu-grahmatu
u zżeem Latveeschu rakteem ic, no rakku etlas
Nr. 19 u Mozo-Sħarha eelu (Klein Scharren-
straße). Miedsus nammu Nr. 2, esmu val-biebla,
u wiflem paxi to lidd-fid-din u tħalli
damees, lubdu to pafċhu u tħalli arri u pef-
ħekku man dawwinha. 1

N. Mylius.

To winnenu grahmatu var **Weħterburgas**
XXXIII. lotterju ppe man warri dabuħt redieħ.
Ta-leelaka winnenu no 50,000 rubl. ir-ktitħu
u Nr. 221,122.

H. Löwenstein.
 Grīħas fil-kos
no wiċċejha leeluna 12 rubl. var muzzu paħredohd
Jelgawā leelajā ejal 3

Otto H. Günther un deħħi.

No jensures aitweħleħi. Niħġa, 4. Mai 1870.

(Exklusiv p-veċċikkum: **Vasnizas un skħolas finnas.**)

Druckaħi ppe X. W. Steffenhagen u deħla.

6. (18.) Mai 1870.

Basnizas un skohlas siunas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahditajs: No Jeissas. Preela siuna. Missiones runna. Gewehro un mahzees!

No Jeissas.

Mihkei lassitaji, s̄he jums pafneedju siunas, no deenwiddus Kreewijas, — no Jeisska vilsehta, par latweeschu litteru draudses namma gruntefchanu; bet-pirms sawu rastu fahku, luhdsu zeen, redakteera l. fa arri lassitajus, par mannu rastu nepprest bahrgi, ja man ne-isdohdahs dewsgan gaifchi wissu aprakstīt.

1869. gadda 26. Oktobr deena bij preela un lihgsmoschanas deena preelsch Jeissas Lutteru draudses lohzekleem, dascham paliks dahrzā peeminnā, jo tanni minnetā deenā draudse pimo reisi sapulzejahs sawā ihpaschā luhgchanas weetinā, kur tanni deenā pirma deewakalposchana tikka notureta. Sahles eeswehtischanas patti bij 3 nedetas wehlaiku. 16. November draudse bij sapulzejuſees un dseedaja preelsch eeswehtischanas to dseesmu Nr. 253: Nahz angstaits Deews, ak nahz. Gemahjo eelsch schahs weetas; u. t. j. pr. Pehz tam zeen. Gruenberg mahzitajs turreja eeswehtischanas runnu, ihſu bet spēbzigu par fw. Jahn, par. grahm. wahrideem 4. nod. 8. p. „Swehts, swehts, swehts irr tas Deews Kungs, tas wissuwarrenais, kas bija, un kas irr, un kas nabī.“

Pehz eeswehtischanas dseedaja Nr. 255 3. p.: Nu Kungs, muhs wissus swehti, muhs schehlo, meerini, u. t. j. pr. Us to fahkabs deewawahrda kalposchana un mahzitajs sawā spreddiki runnaja par schihs sahles eeswehtischanu, un beidsoht draudsi luhdsu ne-atrautees no schihs luhgchanas weetas, bet arweenu weenprahrtigi s̄he sapulzetees, sawas halsis lihds ar fidihm us augschu pozillaht tahs draudses galvai kas irr Kristus tas Kungs, pateikt par winna brihnischēgi gahdaschanu un jo probjam pehz winna schehligas waddischanas luhgtees, ka weenreis wissi warretu sapulzetees lihds ar wissu Kristus draudsi tanni jaunu Jerusalēmē preelsch ta jehra gohda krehsla.

Jau 1868. gadda 26. Oktobr mahzitajs pehz beigtas deewakalposchanas usrunnaja sapulzeto draudsi, laj gahda few ihpaschū draudses nammu, kur warretu us deewakalposchana sapulzetees; (lihds tam luhgchanas sahle bij ihretā nammā) draudses lohzekli sapulzejahs us apspreeſchanu, ka to wajadīgi naudu laj sadabuhn preelsch namma gruntefchanas. Bispirms nolikta weenu mafschānū us pēeanguscheem draudses lohzekleem, no kam fānahza 200 rub. bet tomehr ar agrafi efrahtu naudu tik bij maggumē preelsch namma pirkfchanas; — tad zeen.

Gruenberg l. luhdsu palihdsibū no litteru palihdsibas lahdes, kas arri atwehleja 2000 rubl. preelsch draudses namma gruntefchanas, 1000 rubl. no teem pawissam atwehleja, un 1000 pehz 10 gaddeem ja-atdohd bes intreſſehm. Tā nu par naudu bij til tahsu gahdahts, ka jau warreja dohmatb us namma pirkfchanu; til wajadseja luhkoht pehz derriga namma, kas ar drihs gaddijahs. Isg. g. April m. us pahrschliſchanu tappa pahrohts chejenes kaufmanna Tadugina nams, us ko draudses preelschneeki pahrschlija ar 1500 rubl. un salishka meisturus, (jo bij til muhri ar jumtu) kas sawu usnemu darbu grunligi iſwedda, — ihpaschi diſchler meisters, — J. J. S. (no Nowgorodas Kursemneekem, kas iſgahj. pawaffar s̄he us dīhwī nomettees;) jo ustizzigi sawu usnemu darbu, ka ihſs meisteris ſipri un glihti iſtrahdaja. Tā tad ar Deewa palihgu darbs labbi gahja us preelschu; un ka jau minneju, tik taht bij, ka 26. Oktobr warrejahm pirmu deewakalposchana notureht.

Nams irr us Woronzow prospēkti rihta puffē, 1¹/₂ tāchhas augsts no dedinateem keegeleem, ar biekkā fali pehr wetu jumtu; appakscheja tāchha irr eedallita 6 dāllās: 2 preelschnammi, luhgchanas sahle, mahzitaja kambaris, pеeekamais, kuka (fehlis), augšča arri tikpat dāllās eedallita, preelschnamis, rakstamais kambaris, sahle, dīhwojamais, gullamais un deenest zilveka kambaris; wiss pehz wajadības glihti eeriktehts, lohgu glahses wissas no ahrsemimes balta stikla. Pagalms irr ruhmīgs ja ar laiku wart eespeht basnizu buhweht, tad ruhmes turpat peeteek, ar wissu mafsa 3450 rubl. Nakstitajs no sawas pusses ſirſniigu pateizibū fakka draudses preelschneekem, ka arri wisseem teem, kas pee ūcha namma gruntefchanas palihdsigu rohku irr ſneeguschi, laj tas schehligs Deews ūmtkārtigi iſkurrām to atmaſfa, ko tas tam debbes lehninam par gohdu aisdewis. Bet ihpaschi pateizam zeen. Gruenberg mahzitajam, kas ar ihstu mihiestibū nepeelkussis gahda par sawas draudses labklahfchanu. Arri par skohlmeisteri un chrgelēm, kas lihds ūchim wehl truhkst, gribbam gahdaht un zerram ar preela vilnu fidī arri to deenu drihs ūgaadiht.

„Bet mehs juhs luhdsam, brahli, ka juhs tohs atſiſtat, kas juhſu ūarpā ūrahda, un juhſu preelschneekus eelsch ta Kunga, un kas juhs pamahza, un ūrait tohs jo wairahf mihius winnu darba deht.“ (I. Teſf. 5, 12. u. 13.)

A. J. S.

* Preeka finna. *)

Jau preeksch sen gaddeem Zihrawneeki wehlejahs sawa pascha pagastu skohlu zelt, tadehl ka gruhtu nahzahs tah-luma deht behrinus us Dsehrwes skohlu raidiht, kur arri rahme preeksch tik dauds skohlniekeem par dauds masa bija. Laj schihs gruhtibas aktristu pagasts luhdsja sawu no firds mihsotu leelkungu G. von Mannteffel, laj no schehliga prahtha palihgā nahktu scho nastu weeglinah. Kā arweenu tā arri schoreis leelskungs ihstu tehwa firdi Zihrawneekem rahijs, dahwinaja teem neween preeksch skohlas un flatta usbuhweschanas akminus, steegeius, balkus, dehkus, dalsimus un kalkus, bet wehl labbu semmes gabbalu preeksch dahrsia. Bezzuma deht buhwes pahrwaldschana winnam gruhtu likkahs un atdewa to dehlam, Kazdangas leelkungam, kas jau wairahf gaddus Zihrawas pahrlattitajs irr. Ar mihsu prahtha tas scho darbu usnehmahs un ne-apnizzis kohpa no eefahkuma luhds gallam. Tapat irr faiinneeki nepekujsdamu suhti ja gan sirgu spehku gan strahdneekus pee buhwes, laj darbs ahtri us preekschu cetu. Tahs zittas pee buhwes waijadfigas isdohschanas tappa ar pagasta naudas intreffeht aismakhtas.

Pehz diwi gaddu puuhina schis no steegeleem 17 affu garsh un 7 affu plats nams, ar jauku frontspies un wissahm zittahm labbahm eeriktehm tappa gattaws, tā kā ilweens par to warr preezatees. 11. Novemberi 1869. skohla tappa eeswehltita. Deenu preeksch tam namma eefschpuffe no jaunekleem bij ar salcem mehtru frohneem gar lohgeem, durwihm un feenahm pujschota. Urri no ahrenes skohlas nams, kā bruhete kahsu rihtā ar dauds eglichehm tappa pujschkohts. Schai preeka deenai Deews bij it ihpaschi jauku laiku nowehlejis, tadehl arri skohlas nams no zilwekeem pilns kā peebahsts bija. Bulksten 11. atbrauza leelkungi ar fawejem, arri Dsehrwes leelskungs R. v. Mannteffel. Nu eefahkahs eeswehltichanas darbs ar 318 dseesmu: „Lai Deewu wissi libds.“ Pehz pabeigtas dseedaschanas Zihrawas mahzitajs O. Attelmayer eefahka fwehltichanas runnu ar lehnina Dahwida wahr-deem: „Teiz to Kungu manna dwehsele“ u. t. j. pr., ar scheem wahrdeem rahijsdamus, kā gan zahr zilweku rohkam un ar winnu fweedreem schis nams irr taifhst, bet kas scho wissi irr ustaisjis, tas irr Deews. Vateiza tam Kungam wissi kungu par schehligu paßargashanu, kā ne zilpeks ne lohps pee namma buhweschanas nau skahdigas tappis un luhdsja, kā Winni schehlastiba jo prohjam ar scho nammu un teem eedfhwotajeem paliktu. Tad gressahs us leelkungeem, fazidams: „Juhsu wahrdi paliks Zihrawas pagastam ne-aismirstamā peeminnā, un es schihs draudses mahzitajs, kā arri pagasts Juhs luhdsam schim nammam jo prohjam par aiftahwetajeem palikt. — Un tu pagasts ja gribbi tohs auglus pehz gruhtas puhleschanahs redseht, tad suhti sawus behrinus bes kaweschanas skohla.

*) Nau muhsu waina, kā schi finna tik wehlu nah. Latv. aw. apgahd.

Luhdsu arri par skohlmeisteri Deewu, laj to gruhtu amatu mihslestitā kohp. Nu tappa nodseedata no 169. dseesmas trihs beidsamahs perschas un tā tas fwehsts darbs bij beigts. — Wispehdi tappa hanahkusee arri pehz meesas hameeloti, un katris ar preeku Deewu teikdams un flawedams gahja us mahjahmi.

G. Bergmann,
Zihrawas skohlmeisteris.

* Runna

so agrakais missianaris A. Nerling turrejis Wahnes missiones fwehlos 17. August 1869.

(Beigums.)

Bet ta wissubehdiga leeta irr ta, kā schinni jaukā, faules gaischā senumē ta wissulelaka gartiga tumfibā walda. Dauds melnakas ne kā ta ahda, irr scho nabagu zilweku dwehseles, jo winni dsihwo wissi dsillā tumfibā un mahnutizzibā. Jau azzis usmettoht warr pee katra redseht, kā winsch welta kals ir; wihrischki nefs sawu elkusihmi, prohti 3 strihpas us peeres waj baltas waj dseltenas, tā pat arri us rohkahm un fruhtihm. Winni nesun neko no ta dsihwa Deewa un leelkabs no saweem preestereem mahzitees, kā effoht trihs leelee Deewi ar wahrdi Brahma, Wischnu, Sihwa, kram no scheem deeweem effoht pa wernai waj diwi feewahm un pulks behrinu. Bes tam wehl leels pulks masaku deewu, kohpā luhds trihs simti un trihs desmit mihsou deewu, fwehsto un praveefdu, kas wissi japeceluhds. No scheem deeweem winni few taisahs bilden; schihs bilden irr no missina, warra jeb kohfa jeb akmina. Bagatee leek tahs no selta un fudraba taisicht un isrohtaht ar dahrgeem akmineem. Tahs bilden irr pehz zilweka isskattas, bet wissuwairahf ar pulka galwahm, 4 un wairahf rohkahm, daschu reis arri no lohpu isskattas. Sawu mihsu deewu Ganesa kas effoht Sihwas dehls, winni nobilde sehdoschu us pascha kahjahn, galwa irr no elefanta, ar garru purnu un scho nejakumu fauz par sawu deewu. Scheem deeweem irr leelas basnizas; kō fauz pagohdas, no astonu tahschu augstuma, augstakas kā muhsu basnizas tohri. Tur eefschā tahs bilden fahw un tahm falpo preesteri, kō fauz braminus. Winni smehre tahs bilden 3 reis pa deenu ar fwehsto elju, appuschko ar pulkeh, atnefs dahuwanas, flaita luhschanas un tā jo prohjam. Scheem deeweem par gohdu winni arri leelakus fwehltus fwehti. Tur tad nefs kahda deewa bildi ispusch-kotu dseedoht un fleadsoht pa eelahn. Kad Izwaram fwehltus swinn tad nefs papreekschu to Viljejari, kas schihs leela gredsenā us leelas schurkas. Daschi eet eepreekschu, swaida ar lakkatinu gaisjā, to atkal uskerdami. Tad nefs leelas fwezzes, atkal zittu deewu ar feewahm, wissi sehsch us pahwa, gredsenā, pahwam tschuhfska mutte. Musikanti spehle, meitas danzo un lehka. Tad nahk pats Izwarra, sehsch us wehrscha, un feewa blakkam. Pee wehrscha galwas tupp preesteris, kas weenumehr pahtarus

skaita, rohku malkà eebahñis, kür pehles skaita, laj ne-
famulsi tuhstosch un aston reises to paschu sazzidams.
Nefs tad leelu fauleschirmi, kwehpejamohs traufus.
Wisseem cepakkal eet preesteru bars, dseedadami swchtahs
dseefmas un ar missina gabbaleem tafti fisdami jeb lehka-
dami. Kamehr swchtlu läiks, tad itwakkarös tà staiga
aptahrt zur eelu celahm, trohfnis tik leels, fa wiss pil-
fehts skanneht skann. Kad pa deenu schihüs bilden nehfa,
tad wissi nammi, kurreem garram eet irr deewam par gohdu
ar gohwu mehfleem apfmehreti, fahrtes par eelu wil-
tas un ar pukkhem appuschkotas. Durwis lauschu pilnas,
wissi klannahs un swewina. Scho dahrgu gohdu sawam
deewam apnemmabs aismaksaht weenu deenu zimmermanni,
ohtru kaufmanni trescho atkal zitti. Teem deewem irr arri
sawas kareetes, kurras brauz, ar feschti ritteneem, feenas us
smalkalo isrohtatas, ar bildchm isgresnotas. Tee fahnu-
stabbi irr ar kattunu apwihti, pukkes, kohki un reeksti
plaht. Kareete irr us augschu spizza fa tohrnis, karrogi
plihwinahs us wissahm pufsehm, ar pulkstenischem; paschà
augschà atkal fauleschirmis. Pee ratteem irr peezas leelas
tauwas, ta fa kahdi tuhstosch zilwei warr aissuhglees
preekschà un wilkt; kas newell duhschigi, dabuhn ar pah-
tagu. Daschu reis schihüs kareetes eegrünst fmiltis, ta fa
newari yakustinah. Kad fadenn kaudis no wissahm pus-
sehm, kam jarauj kareete us preekschu. Daschi friht pee
semmes un peeluhds to bildi, ko tur wedd, daschi tinnahs
ap ratteem, daschi leekahs fabrauktees, zerredami fa schi
pasemmba deewa mihestibu ispelthüs.

Tà manni miyli winni nomohzahs un peepilda to wahidu, ko laffam pee Jesaja „Winni nesinn neneeka, kas sawas isgreestas kohka bildes neffa un deewu peeluhds, kas ispestiht nemabt. Tapehz greefetees pee mannis, tad tapseet Juhs pestiti wiffla pafauls galli, jo es ejmu Deews un zits neweens. Àà mehs nu effam redsejuschi, ka tee pagani mohzahs sawus klutshus wasadami, winni gan tahs kareetes kustina, bet to nastu, to akmini, kas nospeesch nahwè, ellè un pasufchanâ, to grehku nastu winni nespelj vafchi few no dwehfeles nowelt. Tur waijaga spehzigaka. Raj mehs pateizam, ka tahds spehzigis irr pafaulê nahjis, tas irr tas svehtais Deewa dehls, kas muhs irr atrafijis no schihs wehrgu buhshanans. Raj mehs rahdam sawu pateizigu firdi, zaur to, ka wiunam ween peederram un winnam kalpojam. Schi pateiziga Deewa behrnu firds muhs tad arri skubbinahs, ka mehs neweenu deenu neaismirsism sawus nabbagus paganu brahlus, bet ar preezigu firdi lihds gahdasim, ka warretu tas laiks nahlt, fur wiffla schee tumfibas behrni, kas taggad wehl ar faweeem klutscheem mohzahs redi uslezzam to schehlastibas fauliti eelsch ta Kunga Jesus Kristus, kas arri preeksch winneem sawas assinis pee krusta stabba islehhis. Ak, manni brahlî, fur tas buhs jaufi, tad tur tai leelâ pastarâ foehda deenâ arri tee melnee ispestitee Jamulu brahli nahks preekschâ un rahdihs us Tums un fazzihs us to Kungu Jesu: Redsi schee

muhſu latwees̄hu brahli tee bij, kas lihds gahdaja, ka
mehs wakā tikkahn no wella warras; winni mums lib-
dseja ar sawahm deewa luhgschanahm un ar sawahm mih-
lestibas dahwanahm. Salleet manū miyli, kusch irr
Juhſu starpā, kas negribbetu scho teikshanas wahrdū arri
no fewis tur pastardeenā dsirdeht?

Laj tad mehs weddam us preefschu scho swchtu missio-
nes darbu, laj netruhktu muhsu starpa tahs deggofschas
firdis, kas degg us to, dwehseles tam Rungam Jesum
peewest flaht. Un Tu muhsu mihtais Rungs un Pestitais,
leij Tu tats no sawas debbes mihtestibas lathsites muhsu
firdis, dohd mums spchku un preeku gahdaht, ka tawa
walsiba wart nahkt un wissi pagani wart eefsch tem atraft
meelu un muhschign dsihwoeschau. Vallanji muhs, Rungs
tawas leelas schehlastibas labbad. Amen.

“ Gewehro un mahzess!

Tai gaddā 1816 bija Wahzsemme, tāpat Schweizē, badda-gads. Jaunam gaddam, prohti: tam 1817 g. sahkotees, kahds flawens wihrs, wahdā Tschokke, ūrat-stija brangu lihdsibū un dewa to ūrawās Schweizu awīsēs drukkaht, laj lassitajeem gruhtā behdu gaddā fa mihlsch zella waddonis lihds eetu. Bet schi lihdsiba arri mums par mahzibū geld, spehzigi jautadama, waj warr schinnū ūwehtā gaddā manniht, fa no pahrdishwoteem truhkuma gaddeem effam fo mahzijuschees Lihdsiba skann tā:

„Fauna gadda nakti fawā gußamā kambari eegahjis, pāwhelejohs mihlam Deewam lihds ar feewu un behrnineem; bet aij firdehstrem newarreju eemigt; jo atgahdajohs ta pagajusches gadda tukfchibas, to lechl uhdens pluhdu, kas isgahjuschā wassfarā wiffas mallas pahrplud-dinaja un ismehrjeza; dohmaju pee tam, ka wiffa andele un wiffi amati nikfst un wahrgst, tadeht ka wiffeem tau-dibm tukfchiba.

Azzis gan falikku, gribbedams eemihdsinatees us jaunu gaddu — het mannu azzu plakstiids karrajahs affaras. Puslibds meegā un puslibds nomohdā gulleju un rohkas biju falizis, Deewu Iuhgdams: „Dohd mums atkal fivel-tibu un laimi.“ Tē tuwejā bašnizas tohnā pulkstens apsitta 12, nałtswiddu apfylmedams. Wezzais gads at-fekhrahhs no jaunaja; manna kambaritē bija gaifchhs kā deenā — bes fwezzes un bes mehnefs. Mannā preefschā stahweja fahds firngalwis; winna drehbes bija plahnas un skaidras, ka brischaits fneegs, un winna bahyda balsta, ka ahbele — un tomehr schis firngalwis nebija weżz; jo winna għimis ijsflattijahs jauns un skaitts un beswainigs, ka manna jaunaka dehla waiqs.

— „Ak tu nepateizigajš, — ta usrunnaja manni firmgalvis, ar patihkamu, mihligu balſu, — ta tu tik neprahsti gi fawu Deewu luhds. Winjch paſaule taggad wairak fwethtibas un laimi nowehlejtiš, neka jeb kād.“

To dīrdejīš pajehlohs gultā fehdu, kohti dihwoda-
mees, un tomehr nebaidijohs; bet es jautaju: „Runge,
kas tu esfi, ar ko es runnaju?”

Winčh atbildeja un ūzījā: „Uzlūkko manni un eewehro! — Es ēsmu pagahjušcha gadda engelis, ta Wissespelziga un Muheschiga behrns. Ēsmu wezs, ka ta pasaule, un jauns, ka tas pagahjis azzumiellis. Es ēimū mahjās pee mannas mahtes, tāhs muheschibas, un preežohs; jo es ēsmu uš Deewa, ta Wissuschehliga, pawchle-ſchanu zilweku behrneem ne-isteizamu labbumu īneedis.”

Es atbildeju winnam, sazzidams: „Avungs, pedohd man schodeen“ tuhksotschi behdu pilni mettahs us sawahm zissahm, un raijsojahs dehl usturra preefsch nahkamahm deenahm; jo wissur leels truhkums ni dahrgumē!.. Ra taahdu leelu nelaimi warr par laimi deiweh?!”

Engelis atteiza: „Tu zilwets ar fawu wahju prahru, kas tu nahkamus laikus nepahrsinni, waj tu nejinni, kane laime irr wiffas laimes mahte? — Pagahju-schais gads ar fawu tukschibu zilwekeem wairakl svehtibas atnessis, neka ar baggatu plauschanu buhtu spehjis atnest. Zilwei nu atsibst Deewu, mahzahs atkal no sieds winnu peeluhgt un ne uj fawu spehku un gndribu palaiestees, betujs To, no ka nahk wiffas labbas dahwanas.“

„Bet, lungs, — til daudſ flapjuma! . . . Debbesu
ſluhschas retti bij zeei! !“

Engelis albildeja: „Laj semme palistku ougliga us ilgu laiku; jo fausi gaddi nahks, kur no faules karšuma semme schkelses, un pehz leetus lahſites no debbesihm buhs istwihkuſe.“ Es fozzju: „Bet tee pluhdi, — zit tee flahdes darrifuschi!“ Engelis atteiza: „Laj zilweki nemmähhs fawas purwainas lejas weetas iſgrahwoht, uhdeni nolaiſt un fawus grahwjus druwās dſillokus rakt. Us ſho ſchi flapjuma riħkste laj winnus muddina, eekam no teem purwu flapjuma twaikem flimmbas un fehrgas yee paſcheem un lohpeem zeffahs!“

Es: „Un wihna ohgas pahrfalluschas, dahrja un
drūwas angli no-salnas maitati. Wahrpau seedi no
salnas aiseneti, graudi no flopjuma ismehrgeti!“

Engelis: „Kā laj weeglischi peenemahs gudribā, un
un baggatōs gaddōs mahzahs fraht un taupiht preefsch
tukšcha gadda laj; pee tahm 7nahm treknahm gohwehm
peeminn tabs 7nas kuhdas. kas warbuht nahks tahm
treknahm pakkat.“

Es: „Kungs, peeminni, tahds truhkums teem, kas pilsehtots dsibwo un amatus strahda!“

Engelis: „Amatam irr selta pamats; bet tee netifili un lepnee un tee schkehrdeji irr to selta pamattu neekä likku-
schi un nau wis sawa amatu skoblâ us preetschu gahjuschhi,
bet gandrisj atvaakkal — pa garram laikam ka meegâ tif-
strahdajuschi. Winni ais trakteera galdeem sawas deenas
algú istehrejuschi, spehledami un dserdami. Winni dsi-

misches us lepnumu un gresnumu, un fawahm meitahm pirkuschi svehtku drehbes no sihda un pehrlehm." Tapebz schihs raiſes teem usbrukta. Nu winni mahzisces, labbaki aprehkinaht, fawu pelnu kraht un prächtigi waltahrt; las winneem buhs par svehtibu preeksch pascheem un behru behrneem."

Es: „Rungs, ussluhko to wehrpeju raišes un to audeju nabbadisbu fabrikos!“ . . .

Eagelis: „Winneem bija selts, ko wehrpt un sibds
ko aust, un winni dsihywoja kahrnumos un libgsimibā, spch-
ledami un danzodami. Winni sawas rohkas atraddinaju-
ſchi semmes darbu krahdahrt un winnu leynee zessi bij at-
raddinajuschees lohzitees. Bet nu winni few pahtgu-
wehrpuschi un nabaga fulli auduschi — un winni mahzahs
atsicht un noschehloht sawu iſſchkehrdefhānu. Nedsehs,
winni valiks gudraki — un gudriha irr wiffas lai-
mes eefahkums!“

Es: „Kungs, bet greef arri azzis us teem prahligeem, kas ar prahtu dñshwojusch, un kurruus to mehr truhkums speesch. Usluhko arri tohs gohdigus nomma-tehwus, kurru galds taggad tuksch palizzis!“

Engelis: „Tapebz, ka laj tee turpmak jo pahitikkuschi paleet un jo leelakä labklahschana eekohpjahs. Samu darbu pareissi un tchallä strahdadami, tee peenems labbu padohmu; jo truhkums taggad teem azzis un ausis atwehris, ka laj eevehro, ko lihds schim pahr galwu laida. Nu winui sahks ar wairahk apdohmibu ne ween fawus dahrüs un druwäs jo plaschas istaifsiht, bet wiiswairahk tahs pahlabhoht un jo sridigaki apkohpt, us kailu weetu labbakü semmi uimwest, plikkas gannikles un plawas usplehst un purwainäs plawäs grahwjus rakt u. t. j. pr. Winni sawös laukös un dahrös, kur lihds schim wehl dauds weetas un daudö stuheös wehl ehrlschki un dadsci aunga, labbu fehku esefhs, par labbahm ganniklehm preefsch faweeem lohpeem gahdihs un us güdriskeem seimnes kohpejeem luhkohs, un no teem mahzifees derrigakus erohtschus un rihs fawä fäimneegibä pecqahdaht un walfahrt.“

„Pateesi, fakku tew, lihds ka us nopohtsta jeb nodeguscha wezza namma druppahm ustaifa un uszell prahwaku, labbaku ehku, ne ka ta wezza ehka bijuse, tapat no schi gaedda truhkuma jauns labbums atsels un svehtiba zeloses, wairahk ne ka lihds schim bijuse. Tomehr tikkai tee prahttige to baudihs — bet neprahttige zeetiks truhkumu. — Tod nu nemmees jawu zella fissi, tu wehst-neeks, un isdausini rho sunnu wissfa tehwissemme, rho sunnu, ko tewim esmu dewis: „Truhkuma un behdu laiki irr tahdi laiki, kas leelako laimi atnes s uj preeftchdeena h m.“

Tā engelis sažīja; es atmohdohs — un bija leela deena!

Chr. Sch—g.